

Izveštaj sa panela „Unapređenje programa praktičnog učenja i osposobljavanja studenata prava i pripravnika“

Dana, 10.7.2020. godine, u svojstvu predstavnika Advokatske komore Republike Srpske, učestvovala sam na prvom radnom sastanku panela „Unapređenje programa praktičnog učenja i osposobljavanja studenata prava i pripravnika“ organizovanog u okviru projekta „Kliničko obrazovanje za studente prava u Bosni i Hercegovini (BiH SLP Projekat), koji implementira Nacionalni centar za državne sudove – NCSC, a finansijski ga podržava Biro za borbu protiv trgovine drogom i provođenje zakona Ministarstva inostranih poslova SAD-a.

Svrha samog panela jeste da služi kao platforma za diskusiju između pravnih stručnjaka (kao predstavnika ključnih institucionalnih aktera i zainteresovanih strana) koji učestvuju u panelu, o praksama praktičnog učenja i osposobljavanja studenata prava i diplomiranih pravnika/pripravnika kao budućih praktičara (sudije, tužioci i advokati) u pravosuđu Bosne i Hercegovine.

U sastavu panela učestvuju predstavnici pravne akademske zajednice, pravosudne profesionalne zajednice, te javnih ustanova koje rukovode edukacijom sudija i tužilaca.

Panel se sastoji od 15 učesnika, i to predstavnika pravnih fakulteta koji su partneri u SLP projektu, zatim predstavnika pravosudne profesionalne zajednice (udruženja sudija, udruženja tužilaca, advokatskih komora) koji su istovremeno i nosioci pravosudnih funkcija ili advokati, kao i javnih ustanova koje vrše edukaciju sudija i tužilaca, te posredno i advokata (centri za edukaciju sudija i tužilaca).

Sastav panela je sljedeći:

1. Hajrija Sijerčić-Čolić, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, dekan
2. Enes Bikić, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici, dekan
3. Ivanka Marković, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, redovni profesor
4. Dževad Mahmutović, Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli, vanredni profesor
5. Denis Pajić, Pravni fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, docent
6. Đorđe Marilović, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, viši asistent
7. Arben Murtezić, Centar za edukaciju sudija i tužilaca Federacije BiH, direktor
8. Tomislav Čavić, Centar za edukaciju sudija i tužilaca Republike Srpske, direktor
9. Adisa Zahiragić, Udruženje žena sudija BiH, predsjednik / Kantonalni sud u Sarajevu, sudija
10. Muhamed Tulumović, Udruženje sudija Federacije BiH / Općinski sud u Tuzli, predsjednik suda
11. Svetozar Bajić, Udruženje sudija Republike Srpske / Osnovni sud u Banjoj Luci, sudija
12. Šeila Heljić, Udruženje tužilaca Federacije BiH, predsjednica / Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, tužilac
13. Živana Bajić, Udruženje tužilaca Republike Srpske, predsjednica / Republičko tužilaštvo RS, tužilac
14. Mirna Delalić, Advokatska komora Federacije BiH, Regionalna komora Tuzla, advokat
15. Vanja Pavlović, Advokatska komora RS, advokat

Prvom sastanku panela, održanom 10.7.2020. godine, u hotelu „Ibis Styles“, u Sarajevu prisustvovalo je ukupno 14 članova panela, odnosno istom jedino, iz opravdanih razloga, nije prisustvovala tužilac Živana Bajić.

U skladu sa svojom svrhom, panel se na prvom sastanku fokusirao na nekoliko otvorenih pitanja, s ciljem utvrđivanja prioriternih oblasti u kojima bi se ponudila strukturalna rješenja koja poboljšavaju programe praktičnog osposobljavanja studenata prava i pripravnika, kao budućih nosilaca pravosudnih funkcija i advokatske djelatnosti u BiH.

Fokus prvog sastanka panela je bio na:

- Karakteristikama praktičnog učenja i osposobljavanja (tj. praktične nastave) studenata i pripravnika: 1) unutar i van pravnih fakulteta, 2) u institucijama pravosuđa/advokaturi;
- Oblicima saradnje (institucionalizovana - vaninstitucionalna, formalizovana - neformalizovana, honorarno - pro bono, itd.) između pravnih fakulteta i pravosudnih institucija/ustanova/udruženja/advokature u provođenju praktične nastave ili stručnog osposobljavanja;
- Institucionalno-normativnom okviru i programima podrške za učešće praktičara (sudija, tužilac, advokat) u praktičnoj nastavi/stručnom osposobljavanju;
- Raspoloživosti edukativno- resursnih materijala (priručnici, smjernice, programi obuke, izvještaji, itd.) za praktičnu nastavu.

Navedene teme u vezi sa praktičnim osposobljavanjem su se podjednako odnosile na studente prava i na pripravnike. Cilj je bio da se za svaku od ovih pojedinačnih tema napravi tzv. presjek stanja i utvrde mogućnosti za unapređenje postojećih programa i praksi, te da se u konačnici identifikuju prioriterni oblasti za intervenciju.

U tu svrhu, nakon plenarnog dijela, pristupilo se radu u tri različite radne grupe, te su odlukom organizatora, predstavnice Advokatskih komora RS i FBiH učestvovala u radu radne grupe broj II, koja grupa se fokusirala na programe praktičnog osposobljavanja pripravnika.

Osim predstavnica Advokatskih komora, u radu pomenute radne grupe su učestvovali i Muhamed Tulumović, Udruženje sudija Federacije BiH / Općinski sud u Tuzli, predsjednik suda, te Đorđe Marilović, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, viši asistent, koji su zajedno panelu dali odgovore na pitanja koja se odnose na karakteristike praktičnog osposobljavanja pripravnika, saradnju između pravosudnih institucija i pravnih fakulteta u vezi s tim osposobljavanjem, učešće praktičara u osposobljavanju i programima podrške, te resursnim materijalima.

Nakon izlaganja rezultata rada predstavnika svake radne grupe, doneseni su zaključci koji su zajednički za sve radne grupe i koji se, ukratko, odnose na to da je potrebno izraditi određene materijale koji bi služili u svrhu praktičnog obučavanja studenata prava i sudijskih, tužilačkih i advokatskih pripravnika, zatim unaprijediti saradnju između pravnih fakulteta, pravosudnih institucija i advokatskih komora, kao i iznaći modus za stimulaciju praktičara u obuci, odnosno osposobljavanju navedenih kategorija lica.

S tim u vezi, organizator će učesnicima panela, pismenim putem dostaviti predmetne zaključke, po čijem prijemu će iste proslijediti Advokatskoj komori Republike Srpske.

U Banjaluci, 21.7.2020. godine

Vanja Pavlović, advokat iz Banjaluke